

3. Ярмиш О.Н. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні /Ярмиш О.Н. // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://jurisprudence.com.ua/konstitucijne-pravo>.
4. Виборче законодавство України : проблеми та шляхи їх вирішення: (За матеріалами науково-практичних конференцій та круглих столів). Ін-т. виборч. права. – К.: ФАДА, ЛТД 2005. – 180 с. – С. 19.
5. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uchebnikonline.com/pravo>.
6. Волошук О. Теоретичні та практичні проблеми організації інституту виборів Президента України / Волошук О. // Вісник Центральної виборчої комісії. – 2009. – № 1 (15). – С. 53-59.
7. Крисенко О. Моделі виборів президента : світовий досвід та висновки для України. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://old.niss.gov.ua>.
8. Прямі президентські вибори в Україні: за і проти. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.viche.info/journal/1642>.
9. Польщиков І.В. Проблеми питання удосконалення законодавства про вибори Президента України в аспекті додержання міжнародних виборчих стандартів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://webcache.googleusercontent.com>.

Науковий керівник: *О.Б. Ковальчук, к. ю. н., доцент кафедри конституційного та міжнародного права ІНПП Національного університету «Львівська політехніка»*

МІГРАЦІЙНИЙ КОНТРОЛЬ ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Нестеренко А. О.

магістр Навчально-наукового Інституту економіки і менеджменту Національного Університету «Львівська політехніка»

Досвід багатьох країн свідчить, що міграція – це соціальне явище, яке значною мірою впливає на стан національної безпеки будь-якої держави, а отже, й України.

У державному регулюванні міграційними процесами в Україні можна виокремити низку складників, кожен із яких створює умови для досягнення певної мети, а їхня сукупність забезпечує в цілому функціонування державної міграційної політики. За часи своєї незалежності Україна набула суттєвого досвіду у цій сфері, тому

особливу увагу потрібно приділити міграційному контролю, враховуючи національні і міжнародні інтереси щодо управління міграцією.

Міграційний простір України був, є та ще доволі тривалий час буде залишатися складовою частиною саме того соціального простору, який склався у державі історично та традиційно.

Після здобуття незалежності міграційний простір нашої держави, значно ускладнився та урізноманітнівся і тому, внаслідок цих дій, вимагає, насамперед, пильної уваги до процесів пов'язаних з міграцією.

Міграційні процеси охоплюють усі види переміщень населення в просторі – сезонні, епізодичні, маятникові. Вони являють собою масові переміщення значних груп населення через кордони тих чи інших територій будь-якої тривалості, регулярності та цивільної спрямованості зі зміною місця проживання назавжди або на більш-менш тривалий час, а при маятникових міграціях – без такої зміни. Міграція населення складається з міграційних потоків, а тому міграції визначають у сукупному розумінні та у множині [353, с. 51-55].

Держава терпить колосальні збитки від нелегальної імміграції, що породжує організовану злочинність та етносоціальні конфлікти. А ще – Україна зазнає соціального напруження завдяки напливу на її територію біженців, представників депортованих народів, які повертаються на історичну батьківщину, а також внутрішніх переселенців.

Усе це посилює зовнішній та внутрішній тиск на соціальну інфраструктуру і національні умови, а також зростання об'єктивного навантаження на державну політику в міграційній сфері [354, с. 23].

Варто зазначити, що державна міграційна політика є складовою як внутрішньої, так і зовнішньої політики України. У цьому розумінні міграційна політика виступає сукупною частиною напрямів зовнішньополітичної, економічної, демографічної, соціально-інтеграційної, соціально-культурної діяльності держави, її відповідних структур та інститутів. Міграційна політика виступає прикладом взаємозв'язку та взаємозалежності внутрішньої та зовнішньої політики держави [355, с. 99-102].

До елементів міграційної політики належать міжнародні та внутрішні фактори. До перших входять міжнародні зобов'язання, згідно з

якими держава змінює міграційну політику залежно від процесів регіональної міграції, в яких вона бере участь. Процеси регіональної економічної інтеграції передбачають не лише інтеграцію товарів, капіталів та послуг, але й інтеграцію населення через міграцію у такий спосіб, щоб надати більшої відкритості та домогтися виконання логіки розвитку ринку, трудових ресурсів у межах одного регіону.

Міграційна політика України – це комплекс державних і міждержавних заходів, які мають передбачати, щонайменше, багатовимірний та різноплановий контроль за переміщенням громадян України, іноземців і осіб без громадянства, особливо в транскордонному просторі.

Лише контроль був та залишається необхідним для забезпечення інтересів безпеки світового співтовариства, національних демократичних суспільств, окремих «своїх» і «чужих» громадян. Тому, що без міграційного контролю неможливо уявити собі державні завдання створення національного режиму для іноземців, питання механізму захисту прав і свобод мігрантів, порядку набуття чи втрати громадянства, процедури отримання статусу біженця тощо.

Як інтереси національної безпеки, так і захист особистості від посягань на її права та фізичний стан просто унеможливорюються без дієвого міграційного контролю.

Міграційний контроль можна порівняти з давно визнаною міжнародним і національним правом системою дозволів та заборон. Так, можна дозволити або заборонити видачу візи, відмовити чи задовольнити клопотання про набуття громадянства, заперечити або схвалити документальні підстави щодо отримання статусу біженця. Звичайно, громадянин або особа без громадянства, яка переміщується в міждержавному просторі має знати про це, як і про те, що міграційний контроль відповідає природним інтересам держави та особистості [358, с. 130-140].

Міграційний контроль потрібний, насамперед, для відслідковування міждержавних переміщень різних категорій населення, запобігання нелегальній міграції, боротьбі з міжнародною злочинністю, завчасного реагування на надзвичайні ситуації, в які завжди можуть потрапити

іноземці, повідомлення від особи про намір запросити до себе іноземця, інформування про біженців і «втікачів» від дискримінації та різного роду переслідувань [15, с. 24].

Суттєве значення для практичної організації та правового регулювання міграційного контролю має класифікація його функцій. До них, насамперед, відносяться контрольні-пропускні функції: перевірка документів, які дозволяють в'їзд-виїзд; фіксація перетинання державного кордону; легалізація при перетинанні державного кордону тих грошей чи предметів, що можуть вивозитися чи ввозитися, але для цього мають бути занесені до митної декларації; вилучення грошей та предметів, кількість і асортимент яких вивозити чи ввозити забороняється; медичний та санітарно-епідеміологічний контроль; контроль за особами, які скоїли карні злочини і ховаються від слідства шляхом виїзду до іншої держави; перевірка документів, що мають підтверджувати майновий, мовний, освітній та інші види цензу у випадках, які передбачають ці діяння для міграційних служб і переселенців; контроль за особами, які підлягають поверненню в державу попереднього перебування; заборона в'їзду «небажаних» осіб.

До інформаційно-аналітичних функцій можна віднести: реєстрацію за кордоном фізичних та юридичних осіб в консульських установах їх національних держав; простеження повідомлення від юридичних і фізичних осіб про запрошення на в'їзд до тієї чи іншої держави; обмін відомостями про перетинання державного кордону тією чи іншою категорією посадових осіб; обмін повідомленнями про наміри в'їхати в державу або виїхати з неї на підставі запрошення приватної особи; реєстраційно-статистичний облік; аналітичні та простежувальні завдання.

Розглянувши наведену класифікацію, можна зробити висновок про те, що міграційний контроль є важливою складовою державного управління у візово-паспортній та митно-прикордонній діяльності, а також є дієвою та ефективною системою державної політики, щодо забезпечення національної безпеки [359].

---

1. Тиндик Н. П. Міграційна політика – складова частина внутрішньої та зовнішньої політики держави / Н.П. Тиндик // Митна справа. – 2007. – № 4. – С. 51–55.

2. Чехович С. Б. Юридичні аспекти міграційних процесів в Україні / Сергій Болеславович Чехович. – К., 2001. – С. 23.

3. Левченко Л. Міграційна політика в Україні : нормативно-правовий аспект : матеріали щорічної науково-практичної конференції [«Актуальні проблеми реформування державного управління в Україні»], (Львів, 20 січня 2006 р.) / Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2006. – С. 99–102.

4. Чехович С. Предмет українського міграційного права / С. Чехович // Українське право. – 2003. – № 1. – С.130–140.

5. Новік В. О. Державна політика і регулювання імміграційних процесів в Україні : аналітичне дослідження / В. О. Новік. – К. : Компанія ВАІТЕ, 1999. – 216 с.

6. Чехович С. Б. Імплементация міграційних норм міжнародного права в національне законодавство України : матеріали науково-практичної конференції [«Проблеми гармонізації законодавства України з міжнародним правом»], (Київ, жовтень 1998 р.). – К., 1998. – 446 с.

КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА: МОЖЛИВОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Пелех Х. І.

студентка II курсу

*Навчально-наукового Інституту права та психології
Національного університету «Львівська політехніка»*

Перед Україною сьогодні постало завдання оптимізації національного механізму захисту прав людини, адаптування його до сучасних тенденцій розвитку правового статусу людини, зокрема запровадження на законодавчому рівні права людини на конституційну скаргу, відсутність якого створює певного роду проміжок в системі гарантій прав і свобод.

Конституційна скарга – це засіб ініціювання фізичною особою в органи конституційної юрисдикції спеціальної процедури щодо захисту її прав, порушених актом державного органу. Конституційним судом по суті ініціюється визнання неконституційності акта державного органу. Звичайно предметом відповідного розгляду є певні індивідуальні акти органів виконавчої влади, або адміністративні акти. В окремих країнах звертаються у зв'язку з порушенням конституційних прав і свобод шляхом застосування нормаивно-правового акта чи навіть закону.